

ОСАДЧУК Ю. М., викладач кафедри фінансів, обліку і аудиту
МАРТИНКОВА Г.М., студентка спеціальності «Фінанси і кредит»
Хмельницький кооперативний торговельно - економічний інститут

АНАЛІЗ ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В РОЗРІЗІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗА 2011-2015 РР.

Важливе місце у бюджетному процесі відіграє казначейська система виконання Державного бюджету України, оскільки на базі звітності органів Державної казначейської служби можна робити висновки про досягнення чи недосягнення запланованих показників. Розглянемо основні напрями використання коштів державного бюджету України протягом 2011-2015 рр. (табл. 1).

Таблиця 1

Виконання державного бюджету України за видатками в розрізі функціональної класифікації у 2011-2015 рр., млн. грн. [1]

з/п	Показники	2011	2012	2013	2014	2015	Темп приросту 2015/2011	
							абсолютний	відносний
	Всього видатків	238 584,4	271 221,9	287 607,7	299 616,8	402 931,4	164 347,0	68,9
у тому числі:								
1	Загальнодержавні функції	39 996,6	44010,7	50 101,1	65 825,8	103 116,3	63 119,7	157,8
2	Оборона	13 241,1	14485,7	14 843,0	27 363,4	52 005,2	38 764,1	292,8
3	Громадський порядок, безпека та судова влада	32 415,3	36469,8	39 190,9	44 619,0	54 643,4	22 228,1	68,6
4	Економічна діяльність	44 771,6	49396,0	41 299,2	34 410,7	37 135,4	-7 636,2	-17,1
5	Охорона навколишнього природного середовища	3 008,4	4135,4	4 595,0	2 597,0	4 053,0	1 044,6	34,7
6	Житлово-комунальне господарство	324,2	379,6	96,9	111,5	21,5	-302,7	-93,4
7	Охорона здоров'я	10 223,9	11358,5	12 879,3	10 580,8	11 450,4	1 226,5	12,0
8	Духовний і фізичний розвиток	3 830,4	5488,5	5 111,9	4 872,4	6 619,2	2 788,8	72,8
9	Освіта	27 232,7	30243,2	30 943,1	28 677,9	30 185,7	2 953,0	10,8
10	Соціальний захист та соціальне забезпечення	63 540,2	75254,4	88 547,3	80 558,2	103 700,9	40 160,7	63,2

Як видно із таблиці 1, в 2015 році загальний розмір видатків Державного бюджету України номінально становив 402 931,4 млн. грн., що на 68,9 % перевищує їх розмір у 2011 році. Якщо врахувати темп

інфляції в країні за 2015 рік, то можна стверджувати, що реального зростання видаткової частини бюджету не відбулося.

Найбільш стрімкими темпами спостерігається зростання видатків на виконання загальнодержавних функцій та оборону, що пояснюється фінансово-політичною нестабільністю в державі та проведенням АТО у Донецькій та Луганській областях. В 2015 році видатки на виконання загальнодержавних функцій становили 103 116,3 млн. грн., що на 157,8 % перевищує їх розмір у 2011 році, в основному за рахунок збільшення витрат на обслуговування державного боргу за зазначений період; видатки на оборону за досліджуваний період збільшилися на 292,8%, що спричинене проведенням антитерористичної операції на Сході країни.

Викликає занепокоєння зменшення видаткової частини щодо житлово-комунального господарства. Так, у 2015 році розмір видатків на соціальний захист становив 21,5 млн. грн., що на 93,4 % менше аналогічного показника у 2011 році. Лише у 2011-2012 роках, коли відбувалася реалізація масштабних інфраструктурних проектів для проведення Євро-2012, фінансування житлово-комунального господарства знаходилось на рівні близько 400,0 млн. грн. Такий тренд змін пояснюється як залишковим принципом фінансування цього напрямку діяльності держави, так і скороченням обсягів будівництва житла за кошти державного бюджету, підвищенням тарифів на комунальні послуги для збільшення частки їх покриття за рахунок коштів споживачів, запровадженням принципу державно-приватного партнерства щодо надання послуг у сфері ЖКГ [2].

Отже, за час розбудови незалежної України відбулися суттєві зміни у бюджетних пріоритетах держави. Сьогодні можна констатувати, що структура видатків Державного бюджету України за функціональною класифікацією відповідає загальноєвропейським тенденціям і відображає внутрішню трансформацію сутності та призначення держави загального добробуту.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/>. 2. Мегларідзе А.С. Фінанси: навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 420 с. 3. Юрій С. І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: навчальний посібник. – К.: НІОС, 2010. - 396 с.